

ת"ד (צפת) 989-03-24 - מדינת ישראל נ' אמאל הייב

ת"ד (צפת) 989-03-24 - מדינת ישראל נ' אמאל הייבשלום צפת

ת"ד (צפת) 989-03-24

מדינת ישראל

נגד

אמאל הייב

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לתעבורה בצפת

[31.01.2025]

כבוד השופט יוסף יעקבי

גזר דין

1. הנאשמת הורשעה, על בסיס הודאתה מיום 07/01/2025, בעבירות של נהיגה בקלות ראש, סטייה מקו נסיעה, התנהגות הגורמת נזק וחבלה של ממש.
2. על פי כתב האישום, ביום 20/12/2023, סמוך לשעה 06:10, נהגה הנאשמת ברכב פרטי מ.ר. 42702002 כביש מספר 8677 מכיוון כללי מזרח. הנאשמת נהגה ברשלנות בכך שהגיעה בסמוך לק"מ 1.9 ובמהלך עקומה ימינה סטתה מנתיב נסיעתה ימינה והתנגשה במעקה הבטיחות, ואז סטתה לנתיב הנגדי והתנגשה באוטובוס מ.ר. 4382108. כתוצאה מהתאונת דרכים נפגעו ונזקקו לטיפול רפואי נהג האוטובוס המעורב וכן הנאשמת אשר אושפזה בבית החולים למשך יממה בגין חבלה שכללה שבר אורכי בפיבולה, מה שהצריך אותה להיעזר בקביים. כלי הרכב המעורבים בתאונה ניזוקו.
3. המאשימה טענה כי הנאשמת נוהגת משנת 1997, ולחובתה 14 הרשעות קודמות (גיליון הרשעות הוגש וסומן ת/1 ובניהם עבירות בגין אחזקת טלפון בזמן נהיגה, אשר גורמות לתאונות דרכים וגובות קורבנות בגוף ובנפש. מפנה את בית המשפט לרע"פ 2564/12 יחיאל קרני נ' מדינת ישראל (נבו 24.6.2012) שם נקבע כי יש להעניש בחומרה כאשר בתאונה נגרמו חבלות קשות.
4. כמו כן הוגשו לבית המשפט תמונות מזירת התאונה (הוגשו וסומנו ת/2), על מנת שבית המשפט יתרשם בעצמו מחומרת התאונה אשר בנס לא גרמה למוות, לטענת המאשימה.
5. המאשימה עתרה למקם את הנאשמת ברף האמצעי של המתחם, הכולל ענישה הנעה בין 3 חודשי פסילה ו-12 חודשי פסילה, ובנוסף להטיל עונשים נלווים של פסילה על תנאי וקנס כספי.
6. מנגד ב"כ הנאשמת טען בטיעונו כי יש לסטות מפסילת המינימום הקבועה בחוק, ולהסתפק בענישה צופה פני עתיד, לאור העובדה שרק הנאשמת נחבלה ממש וברמת פציעות קלה יחסית.
7. ביחס לטענות המאשימה בעניין החבלה שנגמרה לנהג המעורב, הפנה הנאשם לתיעוד הרפואי (הוגש וסומן נ/1) ובו נרשם שכל מה שעניין את הנהג לרשום שהבוקר היה מעורב בתאונת דרכים בדרך לעבודה, הוא שוחרר לאחר חצי שעה במצב כללי טוב.
8. בטיעוניה של הנאשמת ביחס לנוסח כתב האישום לא מצאתי ממש.
9. באשר לנסיבותיה האישיות של הנאשמת, נטען כי מדובר בעו"ס לחוק נוער שעובדת במועדה המקומית טובא זנגריה באגף הרווחה, היא זו שאחראית על תסקירים, היא מכירה את מערכת המשפט מהצד השני, היא מגיעה לבית המשפט במסגרת תפקידה כעו"ס לחוק נוער. וכי הרישיון נחוץ לה בעיקר לטובת הציבור לו היא נותנת שירות.
10. ב"כ הנאשמת מפנה את בית המשפט לת"ד (תעבורה צפת) 7176-11-22 מדינת ישראל נ' בטחיש (נבו 14.10.2024) - שבסעיף 4 בו, נרשם שכתוצאה מהתאונה שם, נחבלה נוסעת ובנוסף הנאשם בעצמו גם נחבל, והמאשימה מצאה לנכון להגיע להסדר של 45 ימים. המקרה בו אנו דנים ברמה המשפטית והן ברמה העובדתית חומרתו פחותה מהרבה מהמקרה של מר בטחיש.

מדיניות הענישה:

11. במקרים בהם גרמה תאונת הדרכים חבלה קשה לנאשם עצמו, אשר הותירה את חותמה עליו, מצאו בתי המשפט להקל בדינו במידת מה, בשל כך ש"קיבלה את עונשו משמייים". ראו למשל פסקי הדין הבאים (פורסמו בנבו):
- ת"ד (י-ם) 1168-09-13 מדינת ישראל נ' מוחמד עלי (14.11.13) - בית המשפט קבע כי "מתחם הענישה לגבי תאונת דרכים עצמית בה רק הנאשם נחבל חבלה של ממש נע בין פסילה בת חודשים ספורים ועד שנה, בדרך כלל לא מושת אפילו מאסר על תנאי ומאסר בפועל לא מבוקש כלל ע"י המאשימה, באשר יש בפגיעה הגופנית הקשה של הנאשם תזכורת יום יומית למחדליו, וההרתעה שהיא יוצרת גדולה מכל עונש שיושת עליו."

- עפ"ת (מחוזי ת"א) עמר כהן נ' מדינת ישראל (19.05.11) - בית משפט קמא הרשיע את המערער על פי הודאתו בגרימת תאונת דרכים עת נהג באופנוע בכך שלא שמר מרחק בצומת והתקרב יתר על המידה למכונית שלפניו. הנחבל בתאונה הוא המערער, שנגרם לו שבר ברגל ימין וצורך לעבור ניתוח ואשפוז בבית חולים. גם שני כלי הרכב ניזוקו, עברו התעבורתי של הנאשם נקי. בהתחשב באלו הסתפק בית משפט קמא בפסילת המינימום בת 3 חודשים. בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור באופן חלקי, הותיר את תקופת הפסילה על כנה אולם הורה כי בשל אותם טעמים עונש הפסילה יחול רק על נהיגה בכלי רכב מנועי, שלו שני גלגלים.
- עפ"ת (מחוזי ת"א) 12458-01-15 נעם נבון נ' מדינת ישראל (15.01.15) - בית משפט קמא הרשיע את המערער על פי הודאתה כי נהגה בקלות ראש, לא שמה לבה לדרך, סטתה תוך כדי עקיפה וגרמה לתאונה עם רכב שהגיע מולה, תאונה חזיתית. כתוצאה מאותה תאונה נהג הרכב האחר נפגע קלות, ואילו המערער נחבלה חבלה של ממש - שברים בצלעות, חור בריאה ואף אושפזה למשך שבועיים ימים. לנהגת לא היו כל הרשעות קודמות. הוטלו עליה חמישה חודשי פסילה בפועל, קנס בסך 3,000 ₪ ופסילה מותנית. בית המשפט המחוזי קבע שיש הצדקה לייחס יתר משקל לעובדה שמי שנפגע בתאונה פגיעה קשה היא המערער ועל כן תיקן את גזר דינו של בית משפט קמא בכך שהפסילה בפועל תעמוד על פסילת המינימום בת שלושה חודשים.
- דיון והכרעה :
12. במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 על בית המשפט לשקול את מכלול נסיבות העבירה ולקבוע מתחם עונש הולם בהתחשב בערך החברתי שנפגע, מידת הפגיעה בו ובהתחשב במדיניות הענישה הנהוגה.
13. בעבירות שלצידן קבע המחוקק עונש מינימום, מחויב בית המשפט בהטלת עונש זה בהתאם להוראות סעיף 36(ב) לפקודת התעבורה, אלא שלפי הוראות סעיף 38 לאותה פקודה, מותר לבית המשפט לסטות מפסילת המינימום בנסיבות מיוחדות שיירשמו.
14. לגישתי, כל הרשעה בגרימת תאונת דרכים שבה נחבל אדם מחייבת עונש שמתחיל בפסילת רישיון נהיגה והכולל גם קנס, ועונש פסילה שכזה יכול שיהיה חלקו או כולו על תנאי, בהתאם להוראות סעיף 36(א) סיפא לפקודת התעבורה.
15. לפיכך לגישתי במקרים כאלה מתחיל המתחם מפסילה בפועל של 3 חודשים וזאת כפונקציה של הערך החברתי המון אשר נפגע, פגיעה בשלמות גופם של משתמשי הדרך.
16. לעניין ענישת המינימום ראוי לציין כי יש הסוברים, כי כאשר קבע המחוקק עונש מינימום לצד העבירה - הוא קבע את הרף התחתון של מתחם העונש ההולם לעבירה. לעומתם, יש כאלה הרואים בעונש המינימום, כעונש שעל בית המשפט ליתן לו משקל רב בתוצאה הסופית אליה הוא מגיע בקביעת העונש ההולם ולא כזה הקובע את המתחם (וראה דיון נרחב בסוגיה זו בפסק דינו של כב' השופט מ' דאוד בתיק עפ"ת (חי') 4995-04-20 קולר נ' מדינת ישראל (לא פורסם)).

17. חוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") קובע בחינה בת שלושה שלבים שעל בית המשפט לבצע בבואו לגזור את עונשו של הנאשם. בשלב ראשון, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם. לשם כך יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. בשלב זה על בית משפט לבחון את מכלול השיקולים הנוגעים לנסיבות ביצוע העבירה. בשלב שני, על בית משפט לבחון את קיומם של חריגים המצדיקים סטייה מהמתחם שנקבע, בשל קיומו של פוטנציאל שיקומי משמעותי או צורך מיוחד בהגנה על הציבור. אם בית המשפט לא מצא לחרוג ממתחם העונש שנקבע, אזי יעבור לשלב השלישי, בו עליו לקבוע מהו העונש ההולם לנאשם בתוך המתחם (ראה: ע"פ 2918/13 אהמד דבס נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 18.07.13)).
18. לא אחת נפסק, כי מרכיב חשוב ברמת הענישה בתיקי תאונות דרכים הינו תוצאות התאונה כמו גם חומרת העבירה, רמת הרשלנות וכן נסיבות אישיות של הנאשם (ר' ת"ד (ת"א) 2659-04-14 מדינת ישראל נ' רפאל ביטון (22.01.15, פורסם בנבו) והפסיקה שהובאה שם). ר' בעניין זה גם דברי בית המשפט (כב' השופט רענן בן יוסף) בעפ"ת (ת"א) 15291-10-12 ראובן ששון נגד מדינת ישראל (13.12.12, פורסם בנבו): "תוצאות תאונה במישור הנזק שנגרם לנפגע הינו מרכיב חשוב ברמת הענישה...אך מנגד, גם נסיבות אישיות של נאשמים הינם כלי שיש לעשות בהם שימוש או לתת להם משקל במסגרת הענישה. נסיבות אישיות, ובהן, בין היתר התנהגותם הכללית על הכביש, המתבטאת בגיליון הרשעותיהם".
19. לנהיגתה הרשלנית של הנאשמת לא נלוו עבירות תעבורה חמורות כדוגמת נהיגה בשכרות, ללא רישיון נהיגה תקף או בזמן פסילה.
20. הנאשמת היא הנפגעת היחידה לה נגרמו חבלות של ממש בעקבות התאונה, והתייחס לכך כבוד השופט קנדלפת בת"ד (תעבורה צפת) 2192-12-12 מדינת ישראל נ' מתיאס נדר (נבו 20.2.2013) שם כתב - "באשר לאינטרס הגמול, ברור כי הנאשם במצב שהגיע אליו בעקבות התאונה אינו זקוק לכל גמול נוסף על מעשיו, גם בהנחה שהיה אשם בתאונה, ואת עונשו הוא כבר קיבל משמיים".
21. בדיון שהתקיים בערעור (עפ"ת 24645-03-13), שהגישה המדינה, ציינה המדינה כי במקרים כאלה חשובה ההרשעה ואין חובה כי תוטל פסילה בפועל.
22. המקרה שבפני שונה, במובן זה שניתן לומר, כי הנאשמת היא אומנם הנפגעת העיקרית בתאונה, אך מידת הפגיעה בה איננה כזו המצדיקה רק את הרשעתה.
23. לדעתי מקום שבו הנאשמת היא הנפגעת העיקרית איננה מצדיקה החמרה ברף התחתון של המתחם כך שהמתחם במקרה שכזה נע בין 3 ל- 6 חודשי פסילה בצרוף עונש פסילה מותנית וקנס.

24. במקרה דנן, מדובר בנאשמת ילידת 1975, נוהגת משנת 1997. לחובתה 14 הרשעות קודמות בלבד. הנאשמת בטיעוניה התייחסה לעבירת הטלפון והסבירה כי היה זה מקרה חירום של נער שהיא טיפלה בו.
25. הנאשמת הינה עו"ס לחוק נוער, אשר מטפלת בבני נוער עם קשיים, בני נוער שנושרים ממסגרות, וחשיבות תפקידה לציבור משמעותית.
- שוכנעתי כי בהעדר רישיון נהיגה היא איננה יכולה לתת שרות זה ולאור המחסור הידוע בעובדים סוציאליים, גם לא תהיה לה מחליפה.
26. הנאשמת היא זו שנחבלה בחבלה של ממש, נזקקה לטיפול רפואי. בנוסף הנאשמת הודתה בהזדמנות הראשונה וחסכה זמן שיפוטי יקר, ועברה איננו מכביד לאור ותק נהיגתה, סוג העברות וכמותן.
- סוף דבר:
- בהתחשב בכל האמור לעיל, אני דן את הנאשמת לעונשים הבאים:
- א. בנסיבות המתוארות, ולאור הפגיעה הצפויה לציבור בשל שלילת רישיונה של הנאשמת ולאור עברה התעבורתי, המעלה כי מדובר בכשל נקודתי והתרשמותי מהנאשמת ממנה אני למד כי למדה את הלקח, החלטתי לעשות שימוש חריג בסמכותי ולהטיל על הנאשמת עונש של 3 חודשים פסילה שכולם יהיו על תנאי, והתנאי הוא שהנאשמת לא תורשע במהלך שלוש שנים מהיום, בגרימת תאונת דרכים שבה נחבל אדם חבלה של ממש או בעברה לפי התוספת הראשונה או השנייה לפקודת התעבורה.
- ב. קנס כספי בסך 1500 ₪ שישולמו תוך 90 יום מהיום.
- ניתן יהיה לשלם את הקנס כעבור שלושה ימים מיום מתן גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:
- בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il
 - מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון *35592-*****
 - במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).
- זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט המחוזי בנצרת.
- ניתנה היום, ב' שבט תשפ"ה, 31 ינואר 2025, בהעדר הצדדים.